10/03/2021

Ενθρονιστήριος λόγος στον νέο Καθηγούμενο της Μονής Σταυροβουνίου

/ Ιερές Μονές

Διαβάστε την προσφώνηση προς τον Αρχιμανδρίτη Διονύσιο κατά την ενθρόνισή του ως Ηγουμένου της Μονής Σταυροβουνίου, Κυριακή της Απόκρεω 2021, από τον Πανιερώτατο Μητροπολίτη Κιτίου κ. Νεκτάριο.

Πανιερώτατε εκπρόσωπε του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου ημών, Πανιερώτατοι, Σεβασμιώτατε, Θεοφιλέστατοι, Άγιοι Καθηγούμενοι, Έντιμε κ. Υπουργέ, κ. Αρχηγέ της Εθνική φρουράς, κύριε εκπρόσωπε της Αστυνομίας, σεβαστοί πατέρες, λαέ του Θεού,

Σοφά έχει διατυπωθεί από κάποιον σύγχρονο γέροντα ότι η μοναχική πολιτεία είναι η παρουσία της Βασιλείας των Ουρανών, του υπερχρό-νου και του αιωνίου στον χρόνο και στον τόπο (Αρχιμ. Αιμιλιανός, Ερ-μηνεία κανόνων Μ. Αντωνίου, Ασκητικοί Κανόνες, σ. 1).

Γι’ αυτό και τα διάφορα γεγονότα σε ένα μοναστήρι αποκτούν άλλη διάσταση και αποτελούν σημαντικό σταθμό στην ιστορία του.

Ενός σημαντικού ιστο-ρικού γεγονότος γινόμαστε κοινωνοί σήμερα όλοι εμείς, κλήρος και λα-ός, που ανήλθαμε στο όρος του Τιμίου Σταυρού του Θεοκρεμάστου,

για να ενθρονίσουμε νέο ηγούμενο. Σήμερα η ιερά Μονή Σταυροβουνί-ου απεκδύεται τον μανδύα της χηρείας και ενδύεται χιτώνα αγαλλιά-σεως επί τη ενθρονίσει του νέου πνευματικού πατρός της, Αρχιμανδρί-του Διονυσίου. Σήμερα επισφραγίζουμε πανηγυρικά αυτό που ο Θεός ευδόκησε και η ιερά αδελφότητα της Μονής αποφάσισε.

Πανοσιολογιώτατε Καθηγούμενε, κ. Διονύσιε,

Αυτή τη σημαντική στιγμή, που ανέρχεστε τις βαθμίδες του ηγουμενι-κού θρόνου της Μονής Σταυροβουνίου, θα ήθελα να σας απευθύνω τις θερμές μου ευχές για πολύκαρπο και ευλογημένη ηγουμενία.

Μεγάλη η ευθύνη που αναλαμβάνετε από σήμερα ως ηγούμενος μιας ιστορικής Μονής με ικανό αριθμό πατέρων. Θα θέλαμε να σας υπομνη-ματίσουμε ότι πρώτιστο μέλημά σας πρέπει να είναι η διασφάλιση της ειρήνης και της ενότητας της αδελφότητας, της οποίας ο Κύριος σάς κατέστησε ηγούμενο και πατέρα. Ο ηγούμενος διά του ταπεινού φρονή-ματος, της διδασκαλίας και του παραδείγματός του ρυθμίζει την κοι-νωνία των μοναχών εντός της μονής. Η ύψιστη μορφή κοινωνίας εκφρά-ζεται στην κοινωνία των Προσώπων της Αγίας Τριάδας. Η υπέρτατη κοινωνία των Τριών Προσώπων είναι κοινωνία αγάπης και με αυτόν τον τρόπο καλείται να ζει ο Χριστιανός, πόσω δε μάλλον ο μοναχός. Ο δε Απόστολος Παύλος προτρέπει χαρακτηριστικά όσους θέλουν να α-κολουθούν τον Χριστό «γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ ὡς τέκνα ἀγαπη-τά, καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ Θεῷ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας» (Εφ. 5,1-2). Μη λησμονείτε την προτροπή του μακαρι-στού ηγουμένου Γερμανού, ο οποίος κινούμενος μέσα στο ίδιο πνεύμα σάς έλεγε ότι στον μοναχικό σας βίο πρέπει να προσέχετε να μη χαθεί η αγάπη μεταξύ των πατέρων της αδελφότητας. Η κατά Θεόν αγάπη «ἐστὶ σύνδεσμος τελειότητος» (Κολ. 3,14) σύμφωνα με τον Απόστολο των Εθνών Παύλο. Αυτός είναι ο σύνδεσμος που συνέδεε τη χορεία των Αγίων Αποστόλων, όπως ψάλλουμε στον ειρμό της ε΄ ωδής του κανόνος της Μεγάλης Πέμπτης «Τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης συνδεόμενοι οἱ Ἀπόστολοι, τῷ δεσπόζοντι τῶν ὅλων ἑαυτοὺς Χριστῷ ἀναθέμενοι».

Το να προΐσταται κάποιος μιας μοναστικής αδελφότητας δεν αποτελεί ηγετικό αξίωμα τρυφής και δόξας, αλλά αξίωμα ευθύνης και διακονίας. Ο ηγούμενος καλείται να χρησιμοποιήσει την «δύναμίν του» «αὐθεντι-κῶς οὐδὲ ἐξουσιαστικῶς», αλλά κυρίως «ἀδελφικῶς καὶ ἀγαπητικῶς» (Θεοδώρου του Στουδίτου, Μεγάλη Κατήχησις 34,78). Αυτός που εκλέ-γεται ηγούμενος πρέπει να έχει πάντοτε ενώπιόν του τον Ευαγγελικό λόγο του Κυρίου «ὃς ἂν θέλει γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν ἔσται διάκονος, καὶ ὃς ἂν θέλει ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται

πάντων δοῦλος» (Μάρκ. 10, 42-44). Εμφορούμενος από το αυτό Ευαγγελικό πνεύμα ο Άγιος Θεόδωρος ο Στουδίτης σε μια από τις Μεγάλες Κατηχήσεις του συμ-βουλεύει τους προϊσταμένους, και τον ηγούμενο ασφαλώς, ποια πρέπει να είναι η συμπεριφορά τους προς τους αδελφούς του μοναστηριού με τα εξής: «καὶ ὑμεῖς δὲ οἱ ἐντελλόμενοι καὶ ἐπιτάσσοντες οἱ πρῶτοί τε καὶ οἱ μετέπειτα, δέομαι ὑμῶν, μὴ οὕτως ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν ἐκ κελεύσεως αὐθεντικῆς καὶ ἐξουσίας ἀσυμπαθοῦς καὶ ἀδιακρίτου ἐπάγοιτε τὰς διαταγὰς καὶ ἐπιταγὰς καὶ ἐπιτροπὰς τοῖς διακονοῦσιν, ἀλλὰ μετὰ φειδοῦς ἀγαπητικῆς, μετὰ συγκρίσεως ἐμμελοῦς, μετὰ φρονήματος δεδοκιμασμένου» (Μεγάλη Κατήχησις 120).

Ασφαλώς, κύριο πρότυπό σας στην διακονία που αναλαμβάνετε, της διαποίμανσης ψυχών, πρέπει να είναι ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός, ο οποίος είπε «ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων» (Ιω. 10, 11).

Το θυσιαστικό φρόνη-μα οφείλει να είναι το κύριο χαρακτηριστικό της διακονίας σας. Όπως ο Χριστός σηκώνει στους ώμους Του «τὰς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου», με το ίδιο θυσιαστικό φρόνημα καλείται να διάγει την ηγουμενία ένας ηγούμενος. Διακονεί και ποιμαίνει τους αδελφούς έχοντας κατά νου πάντοτε τον Μέγα Διάκονο της σωτηρίας «τῶν πολλῶν», ο Οποίος «οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν» (Ματθ. 20, 28).

Καθημερινή αγωνία και μέριμνά σας πρέπει να είναι η σωτηρία των αδελφών της Μονής. Σύμφωνα με τον Άγιο Συμεών, τον Νέο Θεολόγο, ο ηγούμενος είναι ο «πνευματικὸς ἰατρός», ο οποίος αφουγκράζεται τα πνευματικά προβλήματα των αδελφών και ασκεί «ἔντεχνον ἰατρεί-αν» απέναντι στα πάθη τους και χορηγεί στον καθένα τα κατάλληλα πνευματικά φάρμακα.

Στην άσκηση των καθηκόντων ενός ηγουμένου σημαντικό ρόλο διαδρα-ματίζει και η στήριξη και η υπακοή από τους αδελφούς της μονής. Ο Μέγας Βασίλειος στους Ασκητικούς Λόγους του αναφέρει σχετικά «ό-πως παραγγέλλει ο Απόστολος Παύλος, δεν πρέπει κανείς να αντιστέ-κεται στις εξουσίες που έχουν ορισθεί από τον Θεό [...] οι αδελφοί πρέπει να έχουν πεισθεί ότι αυτή η εξουσία δεν δόθηκε στον προϊστά-μενο τυχαία, αλλά με τη Θεία Θέληση, ώστε η κατά Θεόν προκοπή της αδελφότητας να μην συναντάει κανένα εμπόδιο, γιατί εκείνος μεν θα εισηγείται κάθε τι που είναι ωφέλιμο στην ψυχή και χρήσιμο, οι δε αδελφοί θα δέχονται τις συμβουλές του με πρόθυμη υπακοή» (Λόγος Ασκητικός Β΄). Το Μοναστήρι διαθέτει ώριμη αδελφότητα και σοφούς πατέρες, οι οποίοι είμαστε σίγουροι ότι θα σας στηρίξουν στη διακονία σας.

Πανοσιολογιώτατε,
Ο πήχης της ηγουμενίας στο Σταυροβούνι, ειδικά στη νεότερη ιστορία του, έχει τεθεί ψηλά. Φτάνει να αναλογιστούμε το μέτρο της αρετής των ιερών μορφών που διαδέχεστε· Διονύσιος ο Α΄, Βαρνάβας, Διονύ-σιος Β΄, Γερμανός και ο προσφάτως κοιμηθείς, γέροντας Αθανάσιος, αποτελούν αλυσίδα ιερών προσώπων, τα οποία κλείσαν με την παρου-σία και τη ζωή τους τον ηγουμενικό θρόνο της ιεράς αυτής Μονής. Καλείστε να διαφυλάξετε ως ιερά παρακαταθήκη αυτή τη γνήσια μο-ναστική και ασκητική παράδοση που διδαχτήκατε από τους προκατό-χους σας και να τη μεταλαμπαδεύσετε στους νεότερους μοναχούς αναλλοίωτη, όπως την παραλάβατε. Διαφυλάξτε την απλότητα, τη τα-πείνωση, τη δωρικότητα του μοναχισμού σας, ο οποίος αναπαύει και παρηγορεί. Οι προσευχές των προαναφερθέντων αγίων γερόντων και των λοιπών οσίων κεκοιμημένων πατέρων της Μονής θα σάς συνοδεύ-ουν στο έργο που αναλαμβάνετε.

Η προστασία της Μονής του Τιμίου Σταυρού περνά στα δικά σας χέρια σήμερα σεβαστέ γέροντα Διονύσιε. Ο μακαριστός προκάτοχός σας, Α-θανάσιος, στη διαθήκη του γράφει ότι μετά την κοίμηση του γέροντά του ανέλαβε αυτός την προστασία της μονής του Τιμίου Σταυρού. Είναι εντυπωσιακός ο τρόπος με τον οποίο ο αείμνηστος γέροντας διατυπώ-νει την ανάληψη της ηγουμενίας χωρίς ίχνος φιλαρχίας. Είναι, επίσης, εμφανής η στοργή με την οποία μιλά για το Μοναστήρι. Εν τη σοφία του σάς προέκρινε να αναλάβετε εσείς τώρα την προστασία της Μονής. Είναι χρέος σας απέναντί του και απέναντι στον Τίμιο

Σταυρό να προστατεύσετε όχι μόνο τα κτήρια και την περιουσία της Μονής, αλλά περισσότερο το ασκητικό ήθος και φρόνημα του Σταυροβουνίου «ὃ ἀ-κηκόατε καὶ ὃ ἑωράκατε». Το ήθος των παλαιοτέρων γερόντων της άσκησης, της σιωπής, της ταπείνωσης, της αφάνειας, της μνήμης του θανάτου. Ήθος διαχρονικό, το οποίο είναι δυσεύρετο στην εποχή μας. Παραφράζοντας τους λόγους σύγχρονου μακαριστού αγιορείτη γέρο-ντα θα έλεγα ότι «η σταυροβουνιώτικη παράδοση είναι δοκιμασμένη και αντέχει στον χρόνο. Και να παρακμάσει, θα έρθουνε χρόνοι και καιροί που θα την ξαναζητήσουνε».

Οι παλαιότεροι πατέρες, Άγιε Καθηγούμενε, σάς αφήνουν και μια άλλη κληρονομιά και υποθήκη, που πρέπει να διαφυλάξετε. Το έργο της παρηγορίας του λαού του Θεού. Το Σταυροβούνι πάντοτε βρισκόταν κοντά στον λαό, χωρίς να έχει εκκοσμικευθεί και να έχει αποστεί του ασκητικού τρόπου του. Αυτό το γνωρίζετε εσείς πολύ καλύτερα από εμάς, αφού τόσο εσείς, όπως και άλλοι πατέρες της Μονής, διακονείτε τους προσκυνητές με το μυστήριο της εξομολόγησης εδώ και αρκετά χρόνια. Είναι γνωστό ότι στις μέρες μας πολλοί άνθρωποι βρίσκουν παρηγορία στα μοναστήρια. Οι ακολουθίες, η αυθεντική ορθόδοξη εκ-κλησιαστική ζωή, η φιλοξενία των μοναχών, είναι στοιχεία τα οποία ελκύουν τους ανθρώπους, οι οποίοι είναι κουρασμένοι και κορεσμένοι από τον σύγχρονο τρόπο ζωής που προάγει τη φιληδονία και τον εγω-ισμό. Δεν έχω καμία αμφιβολία ότι από τη θέση του ηγουμένου θα συνεχίσετε την προσφορά σας στους ευλαβείς προσκυνητές και κυρίως στους πονεμένους και στους νέους ανθρώπους που καταφεύγουν κοντά σας. Η προσήνεια, η απλότητα και η πνευματική εμπειρία σας αποτε-λούν τους οιωνούς της επιτυχίας σας σ’ αυτό τον τομέα. Μη λησμονείτε, επίσης, γέροντα να προσεύχεσθε και για την απελευθέρωση της κατε-χόμενης πατρίδας μας και ειδικά για τον τόπο καταγωγής σας, την Κοινότητα Άσσιας, διότι πλέον «οὐ τὴν ἐξ ἀνθρώπων ἀναμένομεν βοήθειαν», αλλά μόνο το έλεος του Θεού.

Η Ιερά Μητρόπολη Κιτίου, Πανοσιολογιότατε, ευεργετήθηκε πνευματι-κά από την παρουσία της Μονής Σταυροβουνίου, γι’ αυτό και την ευ-γνωμονεί. Εκ της θέσεως και της ιδιότητός μας σάς διαβεβαιούμε ότι, όπως πράτταμε μέχρι τώρα από τη μέρα της εκλογής μας στον μητρο-πολιτικό θρόνο Κιτίου, θα συνεχίσουμε να είμαστε πάντοτε δίπλα σας. Θα σας στηρίζουμε όποτε χρειαστείτε τη βοήθειά μας για το καλό και την πνευματική πρόοδο της ευλογημένης μοναστικής συνοδείας σας. Είμαστε πάντα στη διάθεσή σας, για να ελαφρύνουμε τον σταυρό της διακονίας σας. Δεν αμφιβάλλουμε καθόλου για τη δική σας στάση απέ-ναντί μας, καθότι είστε μαθητής του αείμνηστου ηγουμένου Αθανασίου, ο οποίος διακρινόταν για τη βαθιά εκκλησιολογική συνείδησή του.

Ιερή αποστολή αναλαμβάνετε από σήμερα άγιε Καθηγούμενε. Ο Όσιος Εφραίμ ο

Σύρος στον λόγο του «Περὶ ἀφηγουμένων» αναφέρει «Ἀδελ-φέ, ἐπιστεύθης ψυχήν; Ζῶσαι ὥσπερ ἀνὴρ τὴν ὀσφύν σου· ἀγὼν γὰρ ἥκει οὐκ ὀλίγος· τελείων ψυχῶν ἔργον ἀνεδέξω». Χθες απλός ιερομό-ναχος σήμερα ηγούμενος. Χθες υποτακτικός σήμερα γέροντας. Μεγά-λος ο αγώνας και επίπονο το έργο.

Η Εκκλησία και οι συμμοναστές σας εναποθέτουν με εμπιστοσύνη στους δικούς σας ώμους τη διακονία της ηγουμενίας και προσδοκούν ότι θα ανταποκριθείτε αναλώνοντας όλες σας τις δυνάμεις. Μη λιποψυχήσετε και μη δειλιάσετε.
Η αήττητος και ακατάλυτος και Θεία Δύναμις του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού ας είναι πάντοτε μαζί σας!